

Belo platno: domače po Din 6,50, jadransko po Din 8,—, slovensko po Din 9,50 in celjsko po Din 11,—. **Stermečki — Celje.**

»Sveta birma«, pouk za birmance, za starše birmancev in za botre, je zelo priročna spominska knjižica na sv. birmo. Stane samo le 3 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Največji „tis“ v Sloveniji.

Vobče je znano, da drevo »tis« že po celem svetu izumira, ker se njegov žilav in dragocen les raznoliko rabi, vrh tega pa še drevo izredno počasi raste.

V vseh kulturnih državah so menda že popisali vsa večja drevesa te vrste, nad katera še do sedaj ni prišla sekira ali žaga, pri nas pa zaenkrat ni znano, da-li se je sploh že kdo bavil s to ugotovitvijo.

Kot največje zdravo in postavno tisovo drevo je znano pri nas menda le ono na Ptujski gori (stoji nasproti gostilne Žunkovič).

Glede starosti tega drevesa nam je vedel povedati stari učitelj na tamošnji ljudski šoli neko tajno izročilo, katero se je med ljudstvom ohranilo. Baje je bilo vsajeno kot spominsko drevo leta 1098 po Kr. r., v katerem so dne 15. avgusta naši križarji iztrgali nevernikom sveto mesto Jeruzalem, in sicer to drevo zlasti radi tega, ker je Kristusov križ bil baje iz tisovine.

Ta navedeni povod pa res ni kaka vseskozi neutemeljena bajka ali naknadna izmišljotina, ker pridemo na drugi način tudi k isti dobi, ako izračunamo namreč njegove letnice tako, kakor to delajo šumarji, prej ko jih je mogoče sešteti ob posekanem drevesu.

Oni imajo za vsako drevo svojo lestvico, iz katere je razvidno, koliko je vsako staro, če se izmeri obseg debla 1 meter visoko nad zemljo. Na ta način zvemo, da je moralo biti to drevo vsajeno okoli leta 1100 po Kr. r., ter je po takem danes 835 let staro.

Ker je bila Ptujška gora od pamti-veka zelo močno utrjen tabor, katerega tudi Turki niso mogli nikdar zavzeti, je naravno, da so nasadili tukaj tudi obilo tisov, ker so potrebovali brambovci precej tega zelo prožnega lesa za lokove v oni dobi, ko se je streljalo še s puščicami.

Tisovega grmičevja najdemo sicer danes še dovolj v naših vrtovih in javnih nasadih, pravcatih dreves pa ne več. Če pa kdo ve za kako drugo drevo te vrste, naj nam to naznani, da zvemo, ali je ptujskogorski orjak res še

edini v Sloveniji, ali da ima še kaj tovarišev.

Vsak romar na Ptujško goro mora iti mimo tega drevesa, toda nihče ga ne opozori na to znamenitost. Na deblo so sicer pred leti pritrdili tablico, na kateri je bil razviden kratki opis tega drevesa v slovenščini, bila pa je nekomu na poti, kajti zlobna roka jo je že kmalu tako temeljito poškodovala, da je postal napis nečitljiv, in bi bila usoda tablice, ako bi jo kdo danes obnovil, najbrž kar čez prvo noč zopet ista.

Z.

Pongrac Turnšek:

Katoliška mladina, na plan!

Dvajseto stoletje je mesto obljubljenega blagoslova človeštvu prineslo mnogotero prokletstvo. Pomanjkanje vere v Boga, sovraštvo med stanovi in narodi in oboževanje lastnega jaza, ki služi edinole pohlepu po zlatu in uživanju, je dovedlo tako daleč, da kljub sijajni tehniki in vsestransko razvitemu gospodarstvu preživljamo težke čase. Med tem ko eni tonejo v izobilju, drugi umirajo v pomanjkanju. Eni nimajo ne dela ne jela, drugi pa v brezdelju uživajo na račun drugih. Ali ni

Šivilje

dobite modne liste v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg števil. 4.

čudno, da se to dogaja v dobi svobodomiselnosti, prosvitljenosti in materialistično usmerjenega gospodarstva? Svobodoumna meščanska in socialistična družba si je postavila za cilj res lepe besede: »Svoboda, enakost, bratstvo«, a jih žal ni uresničila, temveč jih je zmaličila tako, da smo prišli v hlapčevstvo in suženjstvo duha in gospodarstva. Tako je toliko hvalisani napredni meščanski liberalizem prinesel v sodobno gospodarstvo nered, ki povzroča v današnji mladini tudi krizo duha.

Duh je, ki oživlja. Ako mladini primanjkuje idejnega poleta, je duševno mrtva in zato nesposobna za borbo za resnico in pravico. To sta dve ideji, ki mora za nje goreti vsaka mladina, katerekoli vere je in kakorkoli je politično obeležena. Če si mladina ne prisvoji teh idej, ne bo nikdar dober temelj narodu in njegovi bodočnosti. Danes ko velika večina takozvane versko brezbrizne in brezverske mladine pozablja na svojo dolžnost, ki jo ima do naroda, in zlasti na socialne dolžnosti, so naloge katoliške mladine tem večje. Presadite današnjega človeka v kršč. tla, prekvasite sodobno družbo v duhu večno veljavnih katoliških načel in na tej osnovi gradite nov socialni in gospodarski red, ki bo temeljil na strogi pravičnosti in na mirnem sožitju vseh stanov: ali ni to lep cilj? Težke so te naloge, morda pretežke za nas. Vedi-

»Grom in strela — bolj sem neumen kakor stara Debeljakovka, mnogo bolj neumen!«

»Toda, dragi oče, vse to so le domnevanja!«

Skočil je po koncu in se udaril po čelu.

»Kaj? Domnevanja? Resnično je! Zakaj pa mi dajo potepuhi tristotisoč več, kakor pa bi mogla biti danes najvišja cena? In na roko, pravim — na roko! Zakaj? Ko bi ne bil popolnoma slep, bi bil vendar moral uvideti to, bi me vendar moralo osupniti. Toda ničesar nisem videl. Niti pomislil nisem na studenec. Oh, otrok moj, Meden je stokrat bolj premeten ko jaz, in ljudje, ki so kupili posestvo od mene za beraški denar, so tisočkrat bolj zvití ko jaz. Vedeli so, kaj delajo; meni pa, ki že od svojega rojstva sedim tu, se še sanjalo ni, da sem sedel v zlatem rudniku. Iz strahu pred nekaj davka sem prišel skoraj na nič, pa sem sedel na zlatu.«

Vzdihovaje je zopet sedel v svoj stol.

Toda zopet je planil kvišku.

»Toda, grom in strela, saj Karlu bi se bila morala vzbuditi pozornost. Na njegovem doma-

čem vrtu vre iz tal vroč studenec, pa se mu ne vzbudi pozornost, čeprav študira medicino in je doktor?«

Imel je na jeziku žaljivo besedo, toda —

Bilo pa je čisto drugače.

Prišlo je pismo.

Iz Merana. Odposlano iz sanatorija.

V pismu je bilo sporočeno, da je umrl Ludvik Jelšnikar za tuberkulozo.

Ustregli so poslednji želji umrlega, da so poslali priloženo pismo gospodični Emi v graščino.

Umrl!

Za hitro jetiko! —

Pismo je bilo kratko.

»Milostljiva gospodična!

Ker moram umreti, vas prosim, da vse, kar vam s poslednjo voljo poklanjam, ali sem vam že poklonil, sprejmete in ničesar ne odbijete. Ne mislite, da je preveč. Nič ni. Za tistega, ki stoji na kraju svojega življenja, zemeljsko blago in denar nista nič; kajti vsi človeški računi so zmo-

nekaj pokopavajo cigane. Poseben ciganski svečenik opravi pogrebne obrede in to v jeziku, ki ga razumejo le ciganski starešine. Nad 50 tisoč D je stala samo krsta, v kateri so položili v grob cigansko kraljico. Pogreba se je udeležilo nad 2000 ciganov iz cele Anglije. Job Lee, brat umrle, pripoveduje iz njenega življenja: »Kraljem, knezom, ministrom in generalom je natančno prerokovala bodočnost. Vanderbilt, ki se je potopil s parnikom »Titanic«, lord Kitchener, ki je bil ob življenje vsled torpediranja križarke »Hampshire« v Severnem morju, oba sta bila poprej posvarjena